

PURA: “VANNOMRÅDE BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN- OG GJERSJØVASSDRAGET”

- Til stede:** Anita Borge, vannområdeleder PURA
 Øystein Fure Mæhlum, Ås kommune
 Håvard Hornnæs, Statsforvalteren i Oslo og Viken
 Mathias Kværnmo Jerpseth, VAV, Oslo kommune
 Estrella Fernandez, Viken fylkeskommune
 Grethe Arnestad, Nordre Follo kommune
 Nasser Berhanu Mohammed, Frogn kommune
 Thrond Haugen, NMBU fra 14:00
- Forfall:** Ola Eide, Statens vegvesen
 Arne Ivar Sletnes, Landbrukskontoret i Follo
 Toril Giske, VAV Oslo kommune
 Knut Bjørnskau, leder temagruppen, Nordre Follo kommune
 Lars Blingsmo, Nesodden kommune
- Møtegruppe:** Temagruppe Biologi/limnologi
- Møtested:** Thon Hotell Ski
Møtetid: Onsdag 07.12.2022, 11:30-15:30 inkl. lunch
- Referent:** Mathias Kværnmo Jerpseth
Neste møte: Tidspunkt avklares over nyttår.

Sak nr.	Tema	Vedtak/oppfølging	Ansv.
1	Referat fra møte i temagruppen 13.10.2022	Ingen merknader. Referatet legges ut på www.pura.no	Alle Anita
2	Anskaffelse av tjenester innen tiltaksorientert vannkvalitets-	Forrige anskaffelse var i 2019, brukt 2. års opsjon nå. Må lages ny anskaffelse for overvåkning fra 2024. Erfaringer fra Fagrådet har vist at intervjuer fungerer bra for valg av konsulenter, dette kan være en mulig metode for PURA. Tilbyder får mulighet til å gi et tilbud kun en gang, noe som sparer mye tid for begge parter.	Anita Ad hoc-gruppe

	<p>overvåking fra 2024 – etablering av ad hoc-gruppe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nylig erfaringer fra Fagrådet - Ekstern hjelp 	<p>Det lages en konkurranse via innkjøpskontoret i Ås der det hentes inn innkjøpskompetanse. Trenger en ad hoc-gruppe til å skrive en god kravspesifikasjon. Grete og Håvard deltar i gruppa sammen med Knut og Anita. Toril spørres i etterkant av møtet.</p>	
3	<p>Ønske fra Statsforvalteren om utplassering av beitedyr rundt Østensjøvann (se vedlegg)</p>	<p>PURA hadde møte med Statsforvalteren 15.11.2022 om utplassering av beitedyr rundt Østensjøvann. I korte trekk handler saken om en målkonflikt, rent vann vs. flere vadefugler (truede arter). PURA ønsker ikke beitedyr i dette området og har grundig dokumentert hvorfor dette er uheldig ift. vårt arbeid etter vannforskriften og helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden.</p> <p>Grunneier i sørenden av Østensjøvann later til å ikke ha sterke meninger hverken for eller mot beitedyr der, men ønsker sterkest et fiskeforbud i området, for å forhindre trafikk og forsøpling.</p> <p>Videre oppfølging i beite-saken blir en intern prosess hos Statsforvalteren.</p>	Anita/ Statsforvalter
4	<p>Status erosjonssikring av Storgrava</p>	<p>Storgrava renner fra Drøbak City/Kykkelsrud med mye overvann fra tette flater og ender i Årungen. Ved mye nedbør omdirigeres overvannet fra Heer over i Storgrava, som øker volumet. Dette er bekk nr. 3 i erosjonssikring og neste i linje for tiltak. Ønskelig å få grunneiere og brukere på lag, og disse har i en befaring gitt mange innspill om hva som er utfordringer med bekken.</p> <p>Det skal nå gjennomføres flomberegninger og utarbeides flomsonekart før det sees på hvilke tiltak som er aktuelle. Denne tjenesten inngår i en anskaffelse som Frogn kommune gjennomfører ved rammeavtale. Deretter: Rapport med forslag til tiltak som skal presenteres for grunneiere/brukere. Når tiltak er bestemt: Søknad til NVE, Statsforvalter og Fylkeskommunen om gjennomføring. Det vil bli søkt om midler for tiltaksgjennomføringen.</p> <p>Videre utfordringer er at det ikke finnes vegetasjon langs bekken. Statsforvalteren mener det bør plantes trær. Grunneierne i nedslagsfeltet til Storgrava får tilbud om gratis miljørådgivning, der bør treplanting inngå som et aktuelt tiltak.</p> <p>Bekkens utforming gjør at flere/andre typer tiltak enn steinsetting bør gjennomføres for å erosjonssikre bekken.</p>	Anita
5	<p>Status planlegging av nye Østre linje</p>	<p>Bane Nors planlagte hensettingsanlegg sør for Ski ble skrinlagt.</p> <p>Asplan Viak, kommunene og Bane Nor har jevnlig møter. Vannområdene deltar ved aktuelle saker/møter og har gitt innspill underveis.</p> <p>Reguleringsplan inkludert et miljøoppfølgingsprogram (MOP) er på høring. Hensyn til vannkvalitet ivaretas her. Viktig med videre god dialog med Bane Nor/Asplan Viak.</p>	Knut Anita

6	Status «Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv»	<p>Statsforvalteren har deltatt i arbeidet med en rapport over første års gjennomføring av tiltakene i helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden. Rapporten, "Gjennomføring av helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden: Rapport for året 2021-2022", kan lastes ned her.</p> <p>Rapporten redegjør for hva som blitt gjort av tiltak, hva som ikke er gjennomført og hva er gjort som ekstrainsats. 118 kommuner fikk i utgangspunktet muligheten til å svare inn i et Excel-ark, noe som viste seg å være en upraktisk løsning. Neste års rapportering vil skje vha. Questback.</p> <p>Så langt viser resultatene at tiltaksplanen har ført til noe økt innsats enkelte steder, samtidig som det ikke har ført til noen endring mange andre steder. Mange kommuner trenger et lite dytt for økt oppslutning av tiltak, og Statsforvalteren kommer til å sende et brev til kontaktpersonene i kommunene.</p> <p>Det har kommet to nye tiltakskort i tillegg til de opprinnelige.</p>	Håvard
7	Status hovedplaner i kommunene	<p>PURAs "Strategihåndbok i målretting av tiltak i kommunene – innsats der det trengs mest" er ønsket brukt ved rullering av hovedplanene for vann og avløp i kommunene. Erkjennelse: Vi i forvaltningen kan ha en tendens til å tro at folk er opplyste om at Oslofjorden lider, men i folkemøter har det kommet mange spørsmål som viser mangel på informasjon.</p> <p>Det er viktig å samle folk, og virkelig legge til rette for at politikere deltar. PURA vil eventuelt kunne lage et seminar over temaet.</p> <p>Status hovedplaner:</p> <p><u>Nordre Follo</u>: Hovedplan vedtatt i våres, tiltaksplan vedtatt i november. Prioriteringer er listet utfra hensyn til vannmiljøet. Noen steder er det ikke tilstrekkelig tiltak til å nå satte miljømål.</p> <p><u>Frogn</u>: Hovedplanen er politisk behandlet. Det lages nå en overvannsnorm.</p> <p><u>Ås</u>: Startet tidligere i år med en ROS-analyse for vann og avløp, som ble ferdig i november. Førsteutkast på hovedplanen er sendt til referansegruppa for to uker siden. Mål om høring og politisk behandling innen april 2023. Strategihåndboka til PURA er brukt aktivt i planarbeidet. Jobber nå også med en tiltaksplan for sanering av avløpsnett.</p>	Anita
8	To masteroppgaver ved NMBU - forespørsel om finansiell bistand fra PURA	<p>NMBU har sendt PURA en forespørsel om finansiell bistand til to masteroppgaver. Oppgavene vil se på intern omsetning og dynamiske endringer av næringsstoffer (fosfor og nitrogen) under ulike forhold i Årungen. PURA er positive til temaet, men vil i første omgang gi midler til prosjekter som vil ende i vannforbedrende tiltak.</p>	Anita

		Forespørsel om dette kan være en vinkling i oppgavene blir sendt til Gunnhild Riise ved NMBU. Studentene må også kunne presentere de ferdige resultatene til PURA.	
9	Fagrådet - Erfaring fra nylig anskaffelse overvåking av indre Oslofjord. -Prosjekt helhetlig resipientvurdering	<p>Det kom inn to tilbud i anskaffelsen om overvåkingen av indre Oslofjord, der intervjuer har blitt holdt med tilbyderne. Følger VAVs anskaffelsesrutiner. Sendes ut en innstilling snart.</p> <p>Et prosjekt er igangsatt i regi av Fagrådet: "Helhetlig resipientvurdering og tiltaksplan for rensed avløpsvann til Indre Oslofjord". Prosjektet skal innhente kunnskap som kommunene kan benytte når de skal søke Statsforvalteren om nye utslippstillatelser for ledningsnett og renseanlegg. Kommunene og renseanleggene deltar i prosjektet. I en tidligere oversikt over prosjektorganisering er vannområdene inne i en referansegruppe, men PURA har ikke fått noen ytterligere informasjon siden et møte ble avholdt i oktober.</p>	Knut Anita
10	Status reguleringsfiske Østenesjøvann; presentasjon ved Thronnd Haugen (feltnotat vedlagt)	<p>Se vedlagte presentasjon ved Thronnd Haugen.</p> <p>Nytt fra sist er at skudd av undervannvegetasjon er observert ned til 3 meters dyp (gul nøkkerose). Ny rekord for siktedyp i vannet, 1,5 m, i august.</p> <p>Mort beiter på egen yngel: Kannibalisme. Er ikke kartlagt hitten til. Er i så fall en oversett mekanisme man kan dra nytte av videre.</p> <p>Ca. 2,7 tonn er tatt ut i 2021 og 2022. Planlegger å ta ut 2,5 tonn i 2023.</p> <ul style="list-style-type: none"> • mort er i reduksjon, men god rekruttering i 2022 • brasme stabil, dårlig rekruttering i 2022 <p>Økologisk tilstand har blitt regnet ut basert på fisk i en såkalt Eindeks (eutroferingsindeks), og gir moderat tilstand for Østensjøvann. Mengde tot. P er rekordlav i 2022. Sesongen i år var noe tørr, og kan være med på å forklare hvorfor resultatene har vært gode.</p> <p>Storruse har vist seg å være en veldig effektiv måte å fange mort, abbor og gjedde. Gjør reguleringsfisket lettere.</p>	Thronnd Haugen
11	Eventuelt	Statsforvalteren: Oppdatering av den regionale vannforvaltningsplanen. Alle vannforekomster i dårlig eller svært dårlig tilstand med påvirkning eutrofi (landbruk og spredte avløp) utsettes til neste planperiode. Justeringer i Vann-nett skal gjøres fra sentralt hold.	Håvard
13	Neste møte	Avtales på nyåret, når Knut er tilbake.	Knut